

A photograph of four young people sitting on a set of grey concrete stairs. In the foreground, a young man with curly brown hair and blue eyes looks off to the side. Behind him, a young man with dark hair looks forward. To the right, a young woman with long brown hair looks slightly away. In the foreground on the right, a young woman with long red hair and a black beanie looks upwards. They are all dressed in casual, contemporary clothing.

**Werkend
ouderschap**

2040

**Samen
bouwen
aan een
goed leven**

**TIEN PADEN NAAR
VEERKRACHTIG
WERKENDE OUDERS
EN HUN KINDEREN
IN 2040**

TNO for life

**DOOR DE OGEN VAN
JONGEREN VAN NU**

INHOUD

**Jongeren van nu zijn de
werkende ouders van 2040**

Drie bouwstenen

Bouwsteen 1

Bouwsteen 2

Bouwsteen 3

**Samen bouwen
aan 2040**

DE JONGEREN VAN NU ZIJN DE WERKENDE OUDERS VAN 2040

***“JE WERKT OM
TE LEVEN, JE LEEFT
NIET OM TE WERKEN.”***

In creatieve sessies, ondersteund door een leernetwerk, hebben jongeren van nu hun **droom voor veerkrachtig werkende ouders en hun kinderen in 2040** verwoord. Deze brochure bouwt voort op die droom en vertaalt hun visie naar concrete bouwstenen en transitiepaden voor een goed leven, waarin werk, zorg en mentale gezondheid in balans zijn.

DE DROOM VAN JONGEREN: EEN GOED LEVEN CENTRAAL

Jongeren dromen van een toekomst waarin ze er echt kunnen zijn voor hun kinderen en genoeg ruimte hebben voor zichzelf en hun gezin.^a Boven alles staat één verlangen centraal: een verlangen naar een goed leven. Maar de realiteit van vandaag maakt deze droom kwetsbaar. Toename van mentale problemen, tekorten in zorg, onderwijs en kinderopvang, een gespannen woningmarkt en onzekerheid over werk zetten jongeren onder grote druk.^{1,2} De impact hiervan beïnvloedt niet alleen henzelf, maar kan ook het welzijn en de ontwikkeling van hun toekomstige kinderen beperken.³

De samenleving is hier nog onvoldoende op voorbereid. Verwachtingen zijn vaak onrealistisch, terwijl beleid en infrastructuur tekortschieten. De droom van jongeren van nu vraagt om een breed perspectief op welzijn dat verder gaat dan het individuele gezin of werk. Het vraagt om een samenleving waarin alle actoren in het ecosysteem actief bijdragen aan een toekomst die inclusief, veerkrachtig en zorgzaam is. Voor jongeren is dit geen verre droom; het is een oproep tot actie, nú.

A photograph of three teenagers lying on their stomachs on a green lawn. They are arranged in a horizontal line, with their heads pointing towards the right. The teenager on the left is a girl with long brown hair, wearing a grey t-shirt with a pink flamingo pattern. The teenager in the middle is a boy with short brown hair, wearing a black t-shirt and a dark denim vest. The teenager on the right is a girl with long brown hair, wearing a black t-shirt and a colorful beaded headband. They are all smiling at the camera. Several open notebooks with handwritten notes are scattered on the grass around them. A blue semi-transparent banner is on the left side of the image.

Werkend
ouderschap

2040

Samen
bouwen
aan een
goed leven

DRIE BOUWSTENEN VOOR EEN GOED LEVEN

TNO for life

Volgens de jongeren vormen drie bouwstenen de basis voor een goed leven: veerkracht in gezinnen, een samenleving die gezinnen ondersteunt en rechtvaardige randvoorwaarden.

BOUWSTEEN 1: VEERKRACHT IN GEZINNEN

Gezinnen hebben mentale en emotionele middelen nodig om uitdagingen te trotseren, het welzijn van het kind voorop te stellen, gelijkwaardig ouderschap te realiseren en werk en privé in balans te brengen. Verbondenheid, open communicatie, gezamenlijke gezinsmomenten en emotionele beschikbaarheid zijn essentieel. Zelfzorg en het bewaken van persoonlijke grenzen helpen ouders voldoende energie te behouden voor gezin en werk.

BOUWSTEEN 2: EEN SAMENLEVING DIE GEZINNEN ONDERSTEUNT

De jongeren zien een maatschappij die gezinnen actief ondersteunt als cruciaal. Kinderopvang, scholen en flexibele werkmodellen bieden ouders en kinderen de ruimte om te groeien en een leven te leiden dat bij hun behoeften past. Werk moet ondersteunend zijn, denk daarbij aan deeltijd en hybride werk, flexibele schooltijden en een gelijke waardering voor onbetaalde en betaalde arbeid. Mentale gezondheid wordt gezien als een collectieve verantwoordelijkheid, met steun van familie, vrienden en de gemeenschap.

BOUWSTEEN 3: RECHTVAARDIGE RANDVOORWAARDEN

Een stabiele en rechtvaardige samenleving is nodig om gezinnen te laten bloeien. Financiële zekerheid, acceptatie van diverse gezinsvormen en beleid dat ongelijkheid, klimaatcrises en sociale onveiligheid aanpakt, creëren de voorwaarden voor kinderen die veilig kunnen

opgroeien en ouders die hun leven in balans kunnen leiden. De jongeren zien zichzelf daarbij ook als partner in verandering: zij willen actief bijdragen aan het vormgeven van beleid en maatschappelijke structuren die deze rechtvaardige randvoorwaarden mogelijk maken.

BIJDRAGEN AAN HET REALISEREN VAN DE DROOM

Deze brochure is voor iedereen die bij wil dragen aan een samenleving waarin werk en gezinsleven elkaar versterken: gezinnen, scholen, kinderopvang, werkgevers, maatschappelijke organisaties, zorg- en kennisinstellingen en beleidsmakers. Samen bouwen we aan een samenleving waarin ouders balans ervaren tussen werk en zorg, waarin kinderen gezond en veilig opgroeien en waarin mentale gezondheid vanzelfsprekend is.

VAN DROOM NAAR ACTIE

In deze brochure vind je een overzicht van de drie bouwstenen met de bijbehorende tien transitiepaden. Voor elk pad is een korte toelichting opgenomen over hoe het bijdraagt aan de droom van jongeren, én concrete stappen om het pad te volgen.

Zo ontstaat een praktische roadmap om de visie van jongeren op een goed leven in 2040 te realiseren.

Roadmap: Bouwstenen en transitiepaden

Bouwstenen	Transitiepaden
1. Veerkracht in gezinnen	1. Open communicatie binnen gezinnen 2. Steunnetwerken en sociale verbondenheid 3. Mentale gezondheid als basis voor werk en gezin 4. Doorbreken van taboes rondom hulp vragen en geven
2. Een samenleving die gezinnen ondersteunt	5. Kinderopvang als essentiële pijler 6. School als partner in opvoeding en ontwikkeling 7. Flexibele werk- en schoolmodellen
3. Rechtvaardige randvoorwaarden	8. Voorwaardelijke kinderwens: financiële en maatschappelijke zekerheid 9. Maatschappelijke acceptatie van alle gezinsvormen 10. Jongeren als partner in verandering

BOUWSTEEN 1: VEERKRACHT IN GEZINNEN

**HET DOEL VAN DEZE EERSTE
BOUWSTEEN IS HET BEVORDEREN
VAN VEERKRACHT EN STABILITEIT
BINNEN GEZINNEN DOOR OPEN
COMMUNICATIE, SOCIALE STEUN
EN MENTALE GEZONDHEID.**

PAD 1: **OPEN COMMUNICATIE BINNEN GEZINNEN**

“Ik wil dat mijn kinderen het gevoel hebben dat ze altijd bij mij terecht kunnen.”

Open en eerlijke communicatie binnen gezinnen draagt bij aan stabiele relaties en onderlinge verbondenheid. De jongeren pleiten voor vaste momenten waarop gezinsleden actief naar elkaar luisteren, zoals gezamenlijke maaltijden of gesprekken. Als ouders hun werkdruk en emoties delen, ontstaat er meer begrip en ruimte voor steun binnen het gezin.

TRANSITIESTAPPEN

› **Stimuleer actief luisteren**

Zorg dat elk gezinslid de ruimte krijgt om zijn of haar verhaal te doen, met aandacht, zonder oordeel.

› **Deel als ouder je werkervaringen en gevoelens**

Laat je kinderen weten wat er bij jou speelt, ook de moeilijke momenten. Zo wordt het normaal om emoties te delen.

› **Plan vaste communicatiemomenten in**

Maak tijd en aandacht vanzelfsprekend met gezamenlijke maaltijden, gezinsgesprekken of wekelijkse check-ins.

› **Formuleer samen gezinswaarden**

Bespreek wat echt belangrijk is binnen jullie gezin. Dat geeft richting en helpt ballast loslaten in de dagelijkse drukte.

PAD 2: **STEUNNETWERKEN EN SOCIALE VERBONDENHEID**

“Het huishouden is ook werk, maar niet betaald, dus moet je het eerlijk verdelen.”

“It takes a village to raise a child”. De jongeren pleiten voor een cultuur waarin praktische en emotionele steun vanzelfsprekend is - via familie, vrienden, burens, collega's en de bredere omgeving. Beide ouders zijn actief betrokken bij de opvoeding en het huishouden, en onbetaalde zorgtaken worden erkend als waardevol werk. Toegankelijke ontmoetingsplekken, betrokken grootouders, vrienden en ouder-netwerken maken opvoeding tot een gedeelde verantwoordelijkheid.

TRANSITIESTAPPEN

› **Stimuleer een cultuur van steun**

Maak sociale verbondenheid en gedeelde verantwoordelijkheid de norm in werk, ouderschap en onderwijs.

› **Bied veilige en ondersteunende plekken**

Zorg dat ouders en kinderen op school, thuis en werk toegang hebben tot steun, begeleiding en een omgeving waarin ze zich veilig en erkend voelen.

› **Faciliteer gelijkwaardig ouderschap**

Stimuleer een cultuur waarin beide ouders actief betrokken zijn bij opvoeding en huishouden. Erken binnen gezinnen dat onbetaalde zorgtaken waardevol werk zijn, zodat de zorg eerlijk en gebalanceerd wordt verdeeld.

› **Versterk lokale netwerken rond ouderschap**

Betrek grootouders, vrienden en de bredere omgeving actief bij de opvoeding, vanuit vertrouwen en nabijheid.

› **Creëer structurele support op school, werk en in de wijk**

Organiseer ontmoetingsplekken, hulplijnen en initiatieven voor ouders in samenwerking met scholen, werkgevers en buurtcentra.

› **Zorg voor onderlinge steun binnen het gezin**

Stimuleer dat partners en gezinsleden elkaar praktisch en emotioneel ondersteunen, zodat niemand er alleen voor staat.

PAD 3: MENTALE GEZONDHEID ALS BASIS VOOR WERK EN GEZIN

“Het is belangrijk dat ouders en kinderen zich mentaal gezond en gesteund voelen.”

Voor jongeren moet mentale gezondheid net zo belangrijk worden als productiviteit. De jongeren pleiten voor rustmomenten, flexibele werktijden en toegang tot mentale ondersteuning via werk en school. Ouders die beter met stress leren omgaan, creëren een gezondere gezinsdynamiek.

TRANSITIESTAPPEN

› **Waardeer mentale gezondheid**

Creëer een samenleving waarin mentale gezondheid en welzijn van werkende ouders en hun kinderen net zo belangrijk zijn als prestaties en productiviteit.

› **Integreer mentale gezondheidszorg in beleid**

Maak mentale gezondheidszorg een standaard onderdeel van werk- en gezinsbeleid.

› **Maak mentale gezondheidszorg toegankelijk**

Zorg voor laagdrempelige toegang tot hulp - zoals therapeuten of coaches - afgestemd op de uitdagingen van ouderschap en (werk)druk.

› **Bied ruimte voor herstel**

Zorg voor structurele tijd en ruimte voor rust, ontspanning en herstel, zowel thuis als op het werk en school.

› **Verminder stress en versterk relaties**

Herken en pak ouderlijke stress aan en versterk de onderlinge relaties binnen het gezin zodat iedereen zich gesteund voelt.

PAD 4: DOORBREKEN VAN TABOES RONDOM HULP VRAGEN EN GEVEN

“Het is fijn om te weten dat je familie er altijd voor je is, en dat je het ook oké vindt om hulp te vragen.”

Hulp vragen mag geen teken van zwakte zijn. De jongeren willen openheid en onderlinge steun normaliseren. Door rolmodellen, toegankelijke hulp en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling wordt het veiliger om hulp te geven en te ontvangen.

TRANSITIESTAPPEN

› **Doorbreek het taboe op hulp**

Doorbreek het taboe op hulp vragen én geven via media, onderwijs en rolmodellen.

› **Maak beleid en praktijk toegankelijker voor gezinnen**

Maak beleid en praktijk toegankelijker door gezinnen te informeren over waar en hoe ze hulp kunnen vinden en verminder bureaucratische drempels.

› **Bied ruimte voor persoonlijke ontwikkeling**

Geef ouders ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en eigen invulling van het ouderschap, en moedig openheid aan: vragen stellen mag, perfect ouderschap bestaat niet.

BOUWSTEEN 2: EEN SAMEN- LEVING DIE GEZINNEN ONDERSTEUNT

**HET DOEL VAN DE
TWEDE BOUWSTEEN
IS HET BOUWEN VAN
PRAKTISCHE SYSTEMEN
DIE WERK EN GEZIN
VERBINDEN.**

PAD 5:

KINDEROPVANG ALS ESSENTIËLE PIJLER

“Kinderopvang is nodig als beide ouders werken.”

Kinderopvang moet toegankelijk, betaalbaar en flexibel zijn - en als essentiële pijler worden gezien in het combineren van werk en ouderschap. De jongeren pleiten voor overheidssteun en werkgevers die kinderopvang integreren in hun arbeidsvoorwaarden.

TRANSITIESTAPPEN

› **Ontwikkel beleid voor werk-gezin balans**

Ontwikkel en implementeer beleid dat de balans tussen werk en gezin actief ondersteunt.

› **Betrek werkgevers als partner**

Stimuleer werkgevers om kinderopvangbijdragen op te nemen als onderdeel van hun secundaire arbeidsvoorwaarden.

› **Bied flexibele opvangopties**

Introduceer flexibele opvangopties zoals kinderopvang, opvang aan huis of een combinatie daarvan.

› **Verleen financiële ondersteuning**

Ontwikkel subsidies en financiële steunprogramma's om de kosten van kinderopvang te verlagen.

PAD 6:

SCHOOL ALS PARTNER IN OPVOEDING EN ONTWIKKELING

“Je kan je kind toch ook gewoon door de kinderopvang en school mee laten opvoeden.”

De jongeren pleiten voor onderwijs dat verder gaat dan kennisoverdracht. Scholen moeten plekken zijn waar zij niet alleen leren, maar ook groeien als mens. Ze willen onderwijs dat cognitieve en praktische vaardigheden combineert met persoonlijke ontwikkeling, met aandacht voor sociaal-emotioneel welzijn. Iedereen moet er terecht kunnen.

TRANSITIESTAPPEN

› **Neem een brede vormende rol als school**

Neem als school naast onderwijs ook een bredere vormende rol op je, waarin jongeren actief betrokken worden bij beslissingen die hen aangaan.

› **Stimuleer een open schoolcultuur**

Stimuleer een open schoolcultuur waarin leerlingen en docenten elkaar durven te benaderen en waar ruimte is voor de stem van jongeren.

› **Bied structurele zorg en ondersteuning op school**

Bied als school structureel zorg en ondersteuning, signaleer tijdig wanneer het thuis of op school niet goed gaat, en reageer adequaat op signalen.

› **Maak scholen toegankelijk**

Maak scholen toegankelijk als centrale plekken in de wijk, waar gezinnen terecht kunnen voor advies, ondersteuning en het opbouwen van netwerken.

› **Besteed aandacht aan diversiteit en inclusiviteit in onderwijs**

Besteed in onderwijsbeleid en lesmateriaal expliciet aandacht aan diversiteit, inclusiviteit en verschillende gezinsvormen.

PAD 7: **FLEXIBELE WERK- EN SCHOOLMODELLEN**

“Je werkt om te leven, je leeft niet om te werken.”

Werk en school moeten beter aansluiten op het leven. De jongeren willen flexibele werktijden, hybride werkvormen en schooltijden die passen bij het gezinsleven en het welzijn van kinderen. Carrièrekansen mogen niet afhangen van de keuze voor ouderschap.

TRANSITIESTAPPEN

› **Normaliseer deeltijdwerken**

Normaliseer deeltijdwerken voor ouders zonder carrièrebelemmeringen.

› **Biedt flexibiliteit bij werkgevers**

Zorg dat werkgevers flexibel zijn in het bieden van werkmogelijkheden en werktijd, zodat ouders er voor hun kinderen kunnen zijn.

› **Maak flexibiliteit toegankelijk voor alle beroepen**

Maak flexibele werkvormen ook toegankelijk voor ouders in praktische beroepen en lagere inkomensgroepen; niet alleen kantoorbaanouders hebben behoefte aan een goede werk-gezinsbalans.

› **Stimuleer bewustwording van de ‘mental load’ van ouderschap**

Stimuleer bewustwording van de ‘mental load’ en ga hierover als werkgever actief in gesprek met (aanstaaende) ouders.

› **Bied flexibele schooltijden en opvang**

Pas flexibele schooltijden en goede naschoolse opvang beter aan op de werk- en zorgtijden van ouders.

› **Faciliteer gelijkwaardig ouderschap voor alle gezinnen**

Zorg dat werk en beleid rekening houden met de realiteit van ouderschap in alle soorten gezinnen en faciliteer dat ouders evenveel betrokken kunnen zijn bij werk en gezin.

› **Zet kindgericht welzijn centraal**

Zet het welzijn van het kind centraal, zowel voor ouders als werkgevers, door realistische en flexibele oplossingen te ontwikkelen.

BOUWSTEEN 3: RECHTVAARDIGE RANDVOOR- WAARDEN

**HET DOEL VAN DEZE
DERDE BOUWSTEEN
IS OM STRUCTURELE
EN POLITIEKE VOOR-
WAARDEN TE CREËREN
VOOR STABILITEIT,
INCLUSIE EN
RECHTVAARDIGHEID.**

PAD 8: VOORWAARDELIJKE KINDERWENS: FINANCIËLE EN MAATSCHAPPELIJKE ZEKERHEID

“Maar wat als de wereld helemaal ten onder gaat, de wereld is crazy, het milieu gaat heel slecht, dan willen de jongeren geen kinderen.”

De keuze om een gezin te starten hangt voor de jongeren sterk samen met stabiliteit. Zij pleiten voor beleid dat zorgt voor betaalbare huisvesting, inkomenszekerheid en toegankelijke voorzieningen. Pas dan ontstaat er ruimte voor verantwoord ouderschap.

TRANSITIESTAPPEN

› **Pak maatschappelijke onzekerheden aan**

Pak maatschappelijke onzekerheden aan, zoals het tekort aan betaalbare huisvesting voor jongeren en gezinnen en de stijgende kosten van levensonderhoud, die gezinnen onder druk zetten.

› **Bevorder stabiele werkgelegenheid en inkomenszekerheid**

Bevorder stabiele werkgelegenheid en inkomenszekerheid, met speciale aandacht voor jongeren en werkende ouders.

› **Betrek jongeren actief bij beleid**

Betrek jongeren actief bij beleid dat economische en politieke stabiliteit bevordert.

› **Zorg voor voldoende en stabiel inkomen**

Zorg voor voldoende en stabiel inkomen, zodat jongeren en gezinnen zich financieel ondersteund voelen bij hun gezinsplannen.

PAD 9: MAATSCHAPPELIJKE ACCEPTATIE VAN ALLE GEZINSVORMEN

“Niet meteen oordelen, maar eerst luisteren.”

Eenoudergezinnen, regenbooggezinnen, samengestelde gezinnen: de jongeren willen dat alle gezinsvormen maatschappelijk erkend en ondersteund worden. Dit vraagt om zichtbaarheid in media en onderwijs, en om beleidsmaatregelen die diverse gezinssituaties daadwerkelijk faciliteren.

TRANSITIESTAPPEN

› **Normaliseer alle gezinsvormen**

Normaliseer alle gezinsvormen in beleid en samenleving.

› **Ontwikkel beleid dat recht doet aan verschillen**

Ontwikkel intersectioneel beleid en ondersteuning dat recht doet aan de diversiteit in levensomstandigheden en (gezins)rollen, en erken dat de combinatie van werk, en gezinsleven sterk verschilt afhankelijk van iemands achtergrond, zoals gender, klasse, culturele identiteit, gezondheid en migratiegeschiedenis.

› **Pas verlof en regelingen aan**

Pas ouderschapsverlof en andere regelingen aan op diverse gezinsvormen en situaties.

› **Erken en waardeer onbetaalde zorgtaken maatschappelijk**

Zorg dat onbetaalde zorgtaken zoals opvoeding en mantelzorg breed erkend en gewaardeerd worden in beleid en samenleving, zodat deze taken gezien worden als essentieel werk en niet uitsluitend als privé-verantwoordelijkheid.

› **Vergroot zichtbaarheid van gezinsdiversiteit**

Vergroot de zichtbaarheid van diversiteit in media en educatie, inclusief scholen, lesmateriaal en onderwijsbeleid, zodat verschillende gezinsstructuren en achtergronden breed erkend worden.

PAD 10: **JONGEREN ALS PARTNER IN VERANDERING**

“We willen serieus genomen worden, niet alleen als toekomstige volwassene, maar als volwaardig deelnemer aan de samenleving - nu.”

De jongeren willen volwaardig meebeslissen over hun leven en ontwikkeling. Ze willen zelfredzaam zijn en hun stem laten horen. Zo worden ze actieve, betrokken burgers die serieus genomen worden en invloed hebben op de toekomst van de samenleving.

TRANSITIESTAPPEN

› **Betrek jongeren gelijkwaardig**

Betrek jongeren gelijkwaardig bij het ontwikkelen van programma's voor zelfredzaamheid en zelfstandigheid.

› **Faciliteer open dialogen**

Faciliteer open dialogen waarbij jongeren hun stem laten horen en keuzes leren maken.

› **Stimuleer samenwerking als partners**

Stimuleer samenwerking tussen overheid, scholen en jongeren als volwaardige partners.

› **Ondersteun peer-netwerken**

Ondersteun peer-netwerken waarin jongeren elkaar versterken.

› **Ontwikkel praktische hulpmiddelen**

Ontwikkel samen met jongeren toegankelijke praktische hulpmiddelen voor balans tussen studie, werk en privéleven.

Werkend
ouderschap
2040

Samen
bouwen
aan een
goed leven

**SAMEN BOUWEN
AAN 2040**

TNO for life

SAMEN BOUWEN AAN 2040

De bouwstenen met de tien transitiepaden vormen het fundament voor de maatschappij van 2040 zoals jongeren die voor zich zien.

Een samenleving waarin verbondenheid en gelijkwaardigheid vanzelfsprekend zijn. Het is een uitnodiging: beleidsmakers, zorg- en kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, werkgevers, kinderopvang, scholen, ouders en jongeren zelf hebben allemaal een rol in het vormgeven van deze toekomst. Samen creëren we een wereld waarin iedereen kan groeien, bloeien en floreren - thuis, op school en op het werk.

LEES MEER OVER DE DROOM VAN DE JONGEREN

Wil je meer lezen over hoe de droom van de jongeren eruitziet voor 2040? De jongeren nemen je mee aan de hand van drie vragen naar een toekomstvisie waarin werk, gezin en mentale gezondheid met elkaar in balans zijn. Lees hierover in de brochure [Samen bouwen aan een goed leven: De droom van jongeren van nu voor veerkrachtig werkende ouders en hun kinderen in 2040.](#)

Voor wie dieper wil duiken in de resultaten en het project zelf, is het volledige rapport [Op weg naar veerkrachtig werkende ouders en hun kinderen in 2040: Leren van het perspectief van jongeren van nu](#) beschikbaar. Daarin wordt ook beschreven hoe de jongeren gelijkwaardig met ons samenwerkten in het project en hoe zij dat hebben ervaren.

OVER DIT PROJECT

Deze brochure is gebaseerd op het ZonMw-project *Op weg naar veerkrachtig werkende ouders en hun kinderen in 2040*. In creatieve workshops spraken we met jongeren over hun ervaringen, wensen en dromen voor 2040 en de transitiepaden hiernaartoe.

DANKBETUIGING

Dit onderzoek werd mogelijk gemaakt door een subsidie van ZonMw (projectnummer 05550032310019). We bedanken de jonge onderzoekers en de deelnemende jongeren die dit onderzoek mede mogelijk hebben gemaakt en in het bijzonder de jongerencoaches van *Jongerenambassadeurs*. Daarnaast bedanken we de leernetwerkleiden voor hun inzet en betrokkenheid bij het project.

BRONNEN

- ¹ Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). (2022). Gezondheid en welzijn van jongeren in Nederland – HBSC 2021.
- ² Gardiner, D., & Goedhuys, M. (2020). Youth aspirations and the future of work: A review of the literature and evidence (No. 8). ILO Working Paper.
- ³ Rusu, P.P., Candel, O.S., Bogdan, L. et al. Parental Stress and Well-Being: A Meta-analysis. Clin Child Fam Psychol Rev 28, 255–274 (2025).
<https://doi.org/10.1007/s10567-025-00515-9>

TNO for life

 ZonMw

AUTEURS

Nicole van Kesteren, Tara Tankink, Eris Otten,
Noortje Pannebakker, Fieke Pannebakker.

CONTACTPERSOON:

Nicole van Kesteren
T 06 468 47 300
E nicole.vankesteren@tno.nl

VORMGEVING

DutchDuo.nl